

Respons

Turkmenistan: Utreisebestemmelser

Problemstilling/spørsmål:

- Må turkmenske borgere ha utreisevisum for å reise ut av landet?
- Hvordan straffes brudd på utreisebestemmelsene?
- Er det stor grad av kontroll ved utreise/innreise?
- Er det mulig å bestikke seg ut hvis man er ilagt utreiserestriksjoner?
- Hvem reiser ut/inn?

Human Rights Watch (HRW) opplyser i møte med Landinfo at i motsetning til i Usbekistan, kan borgere av Turkmenistan reise ut av Turkmenistan uten utreisevisum. Kravet om utreisevisum for å forlate landet ble opphevet i 2004 (US State Department 2008). HRW opplyser at turkemenske borgere må ha visum til alle andre land, men viser til at de som har dobbelt statsborgerskap (turkmensk/russisk) ikke er visumpliktige overfor Russland. HRW opplyser videre at de innbyggerne som bor i grenseområdene til Kasakhstan og Usbekistan i praksis ikke trenger visum for å krysse grensene. De andre landene i Sentral-Asia har visumfrihetsavtale seg imellom.

HRW opplyser at til tross for at turkmenske borgere kan forlate landet uten utreisevisum, er det få turkmenere som får reise ut. Det eksisterer en liste over personer som ikke får forlate landet. HRW viser til en såkalt svarteliste. Denne svartelisten omtales også i en rapport fra den amerikanske organisasjonen Freedom House (2008, s. 624). Hvor mange personer som til enhver tid befinner seg på denne listen er uvisst, ifølge HRW. Turkmenske borgere blir konfrontert med denne listen når de skal forlate landet. Dette skjer etter at de eventuelt har fått visum til det landet de skal besøke, billett er ordnet og de befinner seg på flyplassen og skal forlate landet. Det er migrasjonsmyndighetene på flyplassen som gir beskjed om en person er svartelistet eller ikke.

På Landinfos spørsmål om hvem som står på en slik liste, opplyser HRW at det er ektefeller og barn til personer som befinner seg i eksil i utlandet. Enkelte personer med dobbelt statsborgerskap er også å finne på denne listen. Også forretningsmenn kan stå på en svarteliste

Respons **Turkmenistan: Utreisebestemmelser**

og ha vanskeligheter med å få forlate landet. Ifølge HRW er dette fordi myndighetene vet at disse personene har penger og at de kan betale mye for å reise ut av landet.

Den enkelte borger kan spørre om hvorfor han er svartelistet, og ifølge HRW er det mulig å betale seg ut av situasjonen slik at man får reise ut av landet til tross for at navnet står på en svarteliste. Enkelte drar også sjøveien over til Aserbajdsjan hvor kontrollen er mindre.

HRW opplyser videre at ved en eventuell retur, kontrollerer myndighetene at passet inneholder en bostedsregistrering på det stedet vedkommende har fast bosted. De fleste har bostedsregistrering stemplet i passet, men ikke alle. Det er tilfeller hvor personer skifter bosted innad i landet og hvor de ikke registrerer seg. Reiser de ut av landet uten å ha en bostedsregistrering, vil de oppleve problemer ved en retur. HRW gikk ikke videre inn på hvilke typer problemer en slik situasjon kan forårsake.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

Skriftlige kilder

- Bohr, Annette (2008, 24. juni). *Nations in transit 2008 – Turkmenistan*. New York: Freedom House. Tilgjengelig fra http://www.freedomhouse.hu/images/fdh_galleries/NIT2008/NT-Turkmenistan-final.pdf [lastet ned 15. september 2009]
- US State Department (2008, 11. mars). *Country reports on human rights practices 2007 – Turkmenistan*. Washington, D.C.: US State Department. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2007/100622.htm> [lastet ned 15. september 2009]

Muntlige kilder

- Human Rights Watch, Turkmenistan-ansvarlig ved HRWs hovedkontor i New York. Intervju i Oslo 9. desember 2008.

© Landinfo 2009

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.